

សំណេររបស់ប្រជាភាសាខ្មែរមានភ្ជាប់ខាងក្រោម

**កម្ពុជា៖ ក្រុមអ្នកជំនាញ អ.ស.ប ព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងចំពោះការឃុំខ្លួនក្មេងប្រុសម្នាក់
មានជំងឺអូទីស្សឹម ដែលបានរិះគន់តាមអនឡាញ**

ទីក្រុងហ្សឺណែវ (២ កញ្ញា ២០២១) ក្រុមអ្នកជំនាញសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប * នៅថ្ងៃនេះ បានអំពាវនាវសូមឱ្យ កម្ពុជាដោះលែងក្មេងប្រុសម្នាក់អាយុ១៧ ឆ្នាំ ដែលមានជំងឺអូទីស្សឹម ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នអស់ រយៈពេលជាងពីរខែមកហើយ ដោយមិនបានជួបគ្រួសារគាត់។

អនីតិជនរូបនេះ ដែលឱពុកគាត់ជាអតីតមន្ត្រីគណបក្សប្រឆាំង និងម្តាយគាត់ជាអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ត្រូវបាន ចាប់ខ្លួននៅថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា និងត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទញុះញង់ និងប្រមាថមន្ត្រីសាធារណៈពាក់ព័ន្ធនឹង សកម្មភាពតាមអនឡាញរបស់គាត់ ។ គាត់អាចប្រឈមនឹងការជាប់ពន្ធនាគាររហូតដល់ពីរឆ្នាំ ប្រសិនបើគាត់ត្រូវ បានផ្តន្ទាទោស។

ក្រុមអ្នកជំនាញបានមានប្រសាសន៍ថា “ កុមារមានពិការភាពដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទរំលោភច្បាប់ គួរតែ បានប្រព្រឹត្តស្របតាមគោលការណ៍ខុត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ហើយរាល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង គួរតែត្រូវបានធ្វើ ឡើង ដើម្បីដាក់ពួកគាត់ឱ្យនៅក្រៅពន្ធនាគារ” ។ “ នេះជាការពិតជាពិសេស ក្នុងករណីមួយដូចជាករណីនេះ នៃ ការបញ្ចេញមតិដោយសេរី និងដោយសន្តិវិធី”។

“ អនុសញ្ញា អ.ស.ប ស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ដែលកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័ននៅឆ្នាំ១៩៩២ ចែងថាការចាប់ខ្លួន និងការឃុំ ខ្លួនកុមារ គួរតែត្រូវបានប្រើជាជម្រើសចុងក្រោយ និងសម្រាប់រយៈពេលខ្លីបំផុតប៉ុណ្ណោះ។ អនុសញ្ញានេះ ការពារ សិទ្ធិកុមារក្នុងការបញ្ចេញមតិ និងការចូលរួមផងដែរ។ យើងសូមជំរុញឱ្យអាជ្ញាធរកម្ពុជាទម្លាក់ការចោទប្រកាន់ និងដោះលែងអនីតិជនរូបនេះជាបន្ទាន់។”

អនីតិជននេះ ដែលមិនអាចត្រូវបានបង្ហាញអត្តសញ្ញាណជាសាធារណៈដោយសារតែអាយុរបស់គាត់ ត្រូវបាន ចាប់ខ្លួនដោយគ្មានដីកា ហើយក្រុមគ្រួសារគាត់មិនអាចជួបគាត់បាន ខណៈពេលដែលគាត់ត្រូវបាននគរបាលឃុំ ខ្លួន ឬចាប់តាំងពីពេលដែលគាត់ត្រូវបានចាប់ខ្លួន។ កន្លងមក គាត់ត្រូវបានបដិសេធការស្នើសុំឱ្យនៅក្រៅឃុំ។

នីតិវិធីពិសេសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស មិនត្រឹមតែបានលើកឡើងករណីរបស់គាត់ជាមួយអាជ្ញាធរនៅក្នុង លិខិតឧបាស្រ័យរួមគ្នាមួយនោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំទ្វេភាគីជាមួយមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលផងដែរ។

ក្រុមអ្នកជំនាញបានមានប្រសាសន៍ថា “ នេះជាការគួរឱ្យព្រួយបារម្ភជាពិសេស ដោយសារអនុសញ្ញា អ.ស.ប ស្តី ពីសិទ្ធិជនពិការ ដែលកម្ពុជាជាភាគីផងដែរនោះ តម្រូវឱ្យអាជ្ញាធរគិតគូរពីឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារដែលមាន ពិការភាព និងផ្តល់ជំនួយសមស្រប ” ។

“ យើងមានការព្រួយបារម្ភខ្លាំងផងដែរដែលកុមាររូបនេះ ត្រូវបានគេសួរចម្លើយដោយគ្មានវត្តមានមេធាវី ឬអាណា ព្យាបាលរបស់គាត់ ដែលរំលោភលើច្បាប់ស្តីពីយុត្តិធម៌អនីតិជនកម្ពុជា និងបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ” ។

ឪពុករបស់អនីតិជនរូបនេះ ជាអតីតសមាជិកនៃគណបក្សសង្គ្រោះជាតិដែលត្រូវបានរំលាយ ត្រូវបានជាប់ ពន្ធនាគារតាំងពីខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ ។ ម្តាយគាត់ជាសមាជិកសកម្មនៃក្រុមអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស ដែលគេ ស្គាល់ថា ក្រុមស្ត្រីថ្ងៃសុក្រកម្ពុជា ត្រូវបានកងកម្លាំងសន្តិសុខវាយដំក្នុងអំឡុងពេលជួបជុំដោយសន្តិវិធី ទាមទារ ឱ្យមានការដោះលែងសមាជិកគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ។ កាលពីខែមិថុនា មន្ត្រីសន្តិសុខខ័ណ្ឌបានរឹបអូស បដារបស់ពួកគាត់ដោយបំពាន នៅក្នុងអំឡុងពេលធ្វើបាតុកម្មមួយនៅខាងមុខការិយាល័យ OHCHR ប្រចាំ កម្ពុជា។

ក្មេងប្រុសរូបនេះ ធ្លាប់ត្រូវបានចាប់ខ្លួនកាលពីលើកមុន ប៉ុន្តែមិនត្រូវបានចោទប្រកាន់ទេកាលនោះ ហើយក៏ធ្លាប់ ត្រូវបានជនមិនស្គាល់មុខវាយដំផងដែរ។ បន្ទាប់ពីការចាប់ខ្លួនគាត់កាលពីខែតុលាឆ្នាំមុន នៅខាងមុខទីស្នាក់ការ កណ្តាលចាស់នៃគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ គាត់ត្រូវបានគេរាយការណ៍ថា ត្រូវបាននគរបាលដាស់ និងទះកំផ្លៀង គាត់ក្នុងអំឡុងពេលសួរចម្លើយ។ ពីថ្ងៃក្រោយមក គាត់ត្រូវបានដោះលែងដោយគ្មានការចោទប្រកាន់។ នៅខែ មេសាឆ្នាំនេះ គាត់ត្រូវបានបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យ ដោយសារមានស្រាំឆ្អឹងលលាជីក្បាល បន្ទាប់ពីបុរសពីរនាក់បាន ដិះម៉ូតូតាមវាយគាត់ដោយជុំតជុំ។

នៅឆ្នាំ២០១១ គណៈកម្មាធិការ អ.ស.ប ទទួលបន្ទុកសិទ្ធិកុមារ បានអំពាវនាវឱ្យរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា លើកកម្ពស់ “ វិធានការជំនួសការឃុំខ្លួន” ចំពោះកុមារ។

ក្រុមអ្នកជំនាញបានមានប្រសាសន៍ថា “ យើងសូមអំពាវនាវយ៉ាងទទួចដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ឱ្យដោះលែងកុមារ រូបនេះ ហើយធានាថាសិទ្ធិមនុស្សរបស់គាត់ ត្រូវបានការពារស្របតាមគោលការណ៍ឧត្តមប្រយោជន៍របស់ កុមារ ដោយអនុលោមតាមអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ និងច្បាប់កម្ពុជា” ។

ចប់

* ក្រុមអ្នកជំនាញ៖ លោក វិទិត ម៉ុនតារបន (Mr. Vitit Muntarbhorn) [អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា](#) អ្នកស្រី អ៊ីរ៉េន ខាន់ (Ms. Irene Khan) [អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីការលើកកម្ពស់ និងការការពារសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ និងទស្សនៈ](#) អ្នកស្រី ត្លាលេង ម៉ូហ្វូខេង (Ms. Tlaleng Mofokeng) [អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីសិទ្ធិជនគ្រប់រូបក្នុងការទទួលបានស្តង់ដារខ្ពស់បំផុតផ្នែកសុខភាពផ្លូវការនិងផ្លូវចិត្ត](#) និង អ្នកស្រី ម៉ារី ឡូឡើ (Mary Lawlor) [អ្នករាយការណ៍ពិសេសស្តីពីស្ថានភាពអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្ស](#)។

អ្នករាយការណ៍ពិសេស គឺជាផ្នែកមួយនៃអ្វីដែលគេស្គាល់ថាជានីតិវិធីពិសេសរបស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស។ នីតិវិធីពិសេស (ស្ថាប័នដ៏ធំបំផុតមួយនៃក្រុមអ្នកជំនាញឯករាជ្យនៅក្នុងប្រព័ន្ធសិទ្ធិមនុស្ស អ.ស.ប) គឺជាឈ្មោះទូទៅមួយនៃយន្តការឃ្នាំមើល និងស្វែងរកការពិតឯករាជ្យរបស់ក្រុមប្រឹក្សានេះ ដែលដោះស្រាយស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សរបស់ប្រទេសមួយៗជាក់លាក់ ឬបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សតាមវិស័យនីមួយៗ នៅគ្រប់តំបន់ទាំងអស់នៃពិភពលោក។ ក្រុមអ្នកជំនាញនៃនីតិវិធីពិសេស ធ្វើការផ្អែកលើគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត ពួកគាត់មិនមែនជាបុគ្គលិក អ.ស.ប ទេ ហើយមិនទទួលបានប្រាក់បៀវត្សរ៍សម្រាប់ការងាររបស់ខ្លួនឡើយ។ ពួកគេធ្វើការឯករាជ្យពីរដ្ឋាភិបាល ឬអង្គការណាមួយ ហើយបម្រើការក្នុងសមត្ថភាពបុគ្គលផ្ទាល់របស់ខ្លួន ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម និងការសាកសួរព័ត៌មានផ្សេងៗ សូមទាក់ទង៖ លោក ម៉ាម៉ូត ហ្គារហា (Mahmoud Garga) តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ៖ (+ ៨៥៥ (0) ១២ ៧៩០ ១៧៨ ឬ តាមរយៈអ៊ីម៉ែល៖ mgarga@ohchr.org) ឬ លោក ណាវីដ អាមេត (Naveed Ahmad) តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ៖ (+៤១ ២២ ៩២៨ ៩៤៧៧ ឬ តាមរយៈអ៊ីម៉ែល៖ Nahmed@ohchr.org)

សម្រាប់ការសាកសួរព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកជំនាញឯករាជ្យដទៃទៀតរបស់អ.ស.ប សូមទាក់ទង៖ លោក ហ្សឺរីមី ឡូរ៉ង់ស៍ (Jeremy Laurence) តាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ៖ (+៤១ ២២ ៩១៧ ៧៥៧៨) អ៊ីម៉ែល៖ jlaurence@ohchr.org)

តាមដានព័ត៌មានទាក់ទងនឹងក្រុមអ្នកជំនាញសិទ្ធិមនុស្សឯករាជ្យរបស់ អ.ស.ប តាមបណ្តាញទ្វីជឺម Twitter [@UN_SPExperts](https://twitter.com/UN_SPExperts)

តើអ្នកខ្វល់អំពីពិភពលោកដែលយើងរស់នៅ ឬទេ?

ដូច្នេះ ក្រោកឈរ ដើម្បីសិទ្ធិនរណាម្នាក់នៅថ្ងៃនេះ។

#Standup4humanrights

ហើយចូលទៅកាន់គេហទំព័រ <http://www.standup4humanrights.org>